

La clau

Si hi ha una formació política amb la qual la història ha estat injusta, aquesta és Izquierda Unida. És cert que la federació de partits d'esquerra ha pagat les seves divisions internes i els errors estratègics comesos per alguns dels seus dirigents, però també ho és que com a força política ha estat víctima d'una llei electoral que afavoria el bipartidisme. El que és dramàtic per a IU és que, ara que aquest bipartidisme s'esquerda, una altra marca, la de Podem, li ha robat la cartera i apareix com una força triomfadora defensant postulats no tan allunyats dels que avui sosté la veterana formació nascuda el 1986 sobre els fonaments del PCE a l'emparedat del referèndum de l'OTAN.

La mala sort d'Izquierda Unida

JUANCHO
Dumall
DIRECTOR
ADJUNT

El baròmetre del CIS publicat ahir relegava IU a la quarta posició amb el 5,2% d'intenció de vot. Molt lluny del 23,9% que l'enquesta concedeix a la formació de Pablo Igle-

sias. I, compte, perquè els últims episodis de desavinences internes, especialment en l'organització madrilenya, no auguren res de bo per a la formació.

Apèndix de 'la casta'

Una de les causes que IU no hagi resistit l'ímpetu de Podem té a veure amb el fet que les seves sigles formen part, per bé i per mal, del sistema polític sorgit de la Constitució de 1978, un model que molts consideren que ja està amortitzat. El difícil joc de coalicions -IU ha recolzat el PSOE a Andalusia i el PP a Extremadura- i la implicació d'alguns dels seus representants en els tripijocs de les caixes han acabat per fer aparèixer l'organització

com un apèndix de la casta. Mal assumpte.

Però el sùmmum de la mala sort per a IU és que quan un partit germà, Syriza, arriba al poder a Grècia, qui en capitalitza l'èxit històric a Espanya torna a ser Podem, per més que Alberto Garzón i altres dirigents s'esgargamellin reivindicant que ells són els Tsipras genuïns del país.

El pròxim cicle electoral serà un ser o no ser per a IU, que té tres opcions: un rearmament ideològic amb una renovació del lideratge, d'incert futur; una integració ordenada en Podem, i una batalla interna per les engrunes que pot resultar catastròfica.

[@JuanchoDumall](#)

La roda

Per què el futbol no m'agrada

Reconec que vaig tenir un trauma juvenil amb el futbol. Estàvem jugant -això em pensava jo, jugant- i vaig tenir la mala sort de, en un desviament des de la defensa, marcar un gol en pròpia porteria. Al girar-me cap als meus companys (això em pensava jo, companys) petant-me de riure per la pífia, vaig veure la cara d'odi amb què em miraven. Per evitar un altre error com aquell, davant d'un nou atac del contrincant vaig decidir no arriscar-me i passar-li la pilota al meu porter. Però amb tan mala sort que se li va colar per sota les cames. Segon autogol. El furor va convertir el meu equip en una canilla. No cal dir que vaig sortir corrents del camp, ja que la meua integritat física corria perill. No per part de l'enemic, sinó dels meus suposats col·legues.

Lògicament, no van tornar a deixar-me jugar mai més, i per això vaig començar a dedicar els patis a passejar i em vaig iniciar en les bales, molt menys perilloses. Fins

Practicar un esport és molt divertit i sa, però el futbol professional és una cosa lamentable

que recentment la meua dona em va convertir al Barça i la meua filla va començar a jugar al Martinenc. Però segueixo veient males ensenyances en el futbol. Entenc que practicar un esport sigui molt divertit i sa. Ara bé, crec que l'espectacle professional del futbol internacional és lamentable. Uns clubs opacs, capitanejats per potentats i aprofitats. Esponsoritzats per dictadores i empreses molt tèrboltes. Uns institucions futbolístiques mafioses, antidemocràtiques i proclius a les martingales. Uns jugadors mimats, que escupen alegrement i putegen. Que guanyen absurditats i a sobre no paguen impostos. Amb uns valors equivocats, on només compten els títols, tant hi fa com els aconseguïssis. Quan guanyen fan el fanfa i comencen a perdre el temps. I claven cops de cap, puntades i llencen botes quan perden. Amb uns entrenadors agressius, mal educats i xulos.

Segur que hi deu haver excepcions, potser en el futbol amateur de cinquena divisió. Tant de bo la meua filla no arribi mai a Primera. ≡

ELS DIJOUS, ECONOMIA

Un nou progressisme

És necessari establir un altre contracte entre el sector públic i el privat que doni pas a la prosperitat

ANTÓN
Costas

El capitalisme i la democràcia no poden subsistir si no garanteixen el progrés social. És a dir, la millora continuada de les condicions de vida i les oportunitats de les persones. La idea d'igualtat d'oportunitats, d'ascensor social, és el factor legitimador bàsic del capitalisme i de la democràcia. La idea de progrés va néixer amb la Il·lustració i el liberalisme. Però es va fer realitat social a partir de la segona guerra mundial. El capitalisme es va reconciliar amb el progrés social i la democràcia. Però alguna cosa va començar a anar malament des dels inicis dels anys 80. Els salaris reals -és a dir, el salari menys la inflació de cada any- van començar a baixar i a perdre participació en el repartiment de la renda nacional. Com a conseqüència d'això, la desigualtat i la pobresa han anat en augment des de fa tres dècades fins al moment actual.

AQUESTA TENDÈNCIA s'ha aguditzat amb la crisi del 2008. La recessió ha deixat a la cuneta de l'atur milions de persones. I com més temps continuïn en aquesta situació, més difícil tindran poder incorporar-se a la carretera quan torni novament la recuperació. La recuperació per si mateixa no traurà aquestes persones de la cuneta. Les abocarà a l'atur estructural permanent, com va passar en les crisis dels anys 80 i els 90.

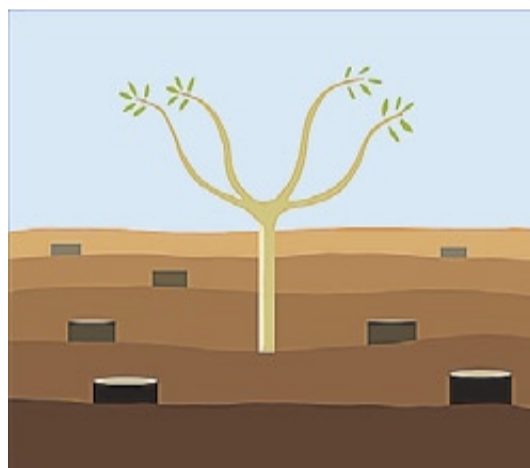
També els joves que han acabat la seva formació en aquests últims sis anys han vist tancada la possibilitat d'iniciar una trajectòria laboral o professional normal. Per a ells, la idea de progrés social és una entelèquia. I la situació s'agreuja en el cas dels nens. Els experts en educació i els psicòlegs i neuròlegs tenen clar que en la vida de les persones tot comença en els tres primers anys. Però avui la pobresa d'ocupació i la falta d'ingressos en les parelles joves condemnen els seus fills a la falta d'oportunitats i a la pobresa permanent.

Això és una cosa que ofèn el sentit de decència que ha de tenir una societat moderna.

En aquest tèntric escenari és difícil defensar la idea de progrés social. L'ascensor social s'ha espatllat. Aquesta és l'amenaça més gran per a la democràcia i per al capitalisme al segle XXI. No obstant, no té perquè complir-se aquest lúgubre presagi. Com he dit, la història ens ensenya que és possible reconciliar capitalisme amb igualtat i democràcia. La pega es va basar en els programes d'assegurances socials i de garantia d'igualtat d'oportunitats que formen el que coneixem com a Estat del benestar.

¿D'on pot venir ara el nou progressisme que necessitem per sortir de la crisi i obrir una nova època de progrés econòmic i social? Segons el meu parer, de quatre accions.

•Primera. S'ha de tornar al creixement a Europa. Necessitem políti-

LEONARD BEARD

L'avaria de l'ascensor social és avui l'amenaça més gran per a la democràcia i el capitalisme

ques monetàries i fiscals més adequades. Un punt de creixement econòmic fa molt més pel control del dèficit i del deute que cinc anys de retallades i austeritat.

•Segona. S'ha d'orientar les polítiques econòmiques cap a la millora de la productivitat de l'economia i no només, com fins ara, a la rendibilitat dels negocis. Un dels deu manaments de l'economia assenyalava que totes les coses bones que es puguin desitjar d'una economia depenen únicament de la productivitat. Les devaluacions salarials, les reduccions dels costos laborals i les reduccions d'impostos milloren la rendibilitat del capital, però no garanteixen la millora de la productivitat. Un nou progressisme ha de buscar un nou contracte entre sector privat i sector públic per tal de fomentar la productivitat.

•Tercera. S'han de suprimir els pri-

vilegis i monopolis de tota mena ara existents que, per un costat, eleven els preus dels béns que compren les famílies i redueixen la seva renda disponible i, per un altre, redueixen la competitivitat de les altres empreses. A més a més, s'han d'eliminar les barreres que obstaculitzen l'entrada de noves empreses innovadores (starts up). Un nou progressisme ha d'enfortir la política antimonopoli i recolzar una liberalització profunda dels mercats de béns i serveis. Que guanyi el millor.

•Quarta. S'ha d'orientar les prioritats de despesa pública a millorar les oportunitats dels nens i dels joves. La despesa en guarderies i en educació professional i universitària de qualitat és una prioritat essencial per poder garantir les oportunitats. Ara la despesa social i els impostos protegeixen el benestar de les generacions grans i redistribueixen la renda cap amunt. L'Estat del benestar segueix sent una peça clau per al progrés social, però necessita una profunda reforma que estigui orientada a fer-lo socialment més just i econòmicament més eficaç. Necessitem passar de l'Espanya del benestar a l'Espanya de les oportunitats.

En definitiva, ens fa falta un nou contracte social entre el sector privat i el sector públic amb quatre objectius principals: fomentar el creixement, afavorir la productivitat, reduir els preus dels béns i serveis i augmentar les oportunitats per als més joves. Aquestes són les quatre peces clau del nou progressisme que necessitem en aquest inici del segle XXI. ≡

Catedràtic d'Economia (UB).